

นักวิเคราะห์นโยบาย : ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการวิเคราะห์นโยบาย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขนิษฐา ชัยรัตนาวรรณ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ในช่วงปี ค.ศ. 1970 มหาวิทยาลัยของอเมริกาได้มีหลักสูตรเกี่ยวกับการวิเคราะห์นโยบายโดยเฉพาะ และบางมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้วิชาการวิเคราะห์นโยบายเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการบริหารจัดการ การจัดการสาธารณะ และการจัดการธุรกิจ สำหรับในประเทศไทย วิชาการวิเคราะห์นโยบายจะพบในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ โดยอาจใช้ชื่อวิชาที่แตกต่างกันไป อาจพบในชื่อ “การวิเคราะห์นโยบาย” หรือ “นโยบายสาธารณะ” ทั้งนี้การวิเคราะห์นโยบายเป็นศาสตร์ที่นักวิชาการ นักวิชาชีพ จากหลากหลายสาขาวิชาให้ความสนใจและสอดแทรกเข้าไปในเนื้อหาวิชาของตนเองด้วย ไม่ว่าจะเป็นนักวิทยาศาสตร์ วิศวกร นักสังคมศาสตร์ หรือนักกฎหมาย เนื่องจากการกำหนดกรอบของนโยบายที่เกี่ยวกับกับการให้บริการแก่สังคม ซึ่งเป็นความต้องการของชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้อง และบางนโยบายอาจถือได้ว่าเป็นนโยบายของประเทศที่ผู้ปฏิบัติและผู้บริหารไม่อาจที่จะปฏิเสธที่จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย

วิวัฒนาการของการวิเคราะห์นโยบาย

กระบวนการของนโยบายได้แบ่งพัฒนาการออกเป็น 3 ยุค คือ

1. ระยะเวลาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 (ค.ศ.1950- ค.ศ.1960)

ยุคแรกจะเน้นสถาบันที่กำหนดนโยบาย (Institutional Approach) เกิดขึ้นระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ในปี ค.ศ. 1946 ที่สหรัฐอเมริกาได้มีการระดมนักวิชาการด้านต่างๆ ได้แก่ นักเศรษฐศาสตร์ นักจิตวิทยา นักสังคมวิทยา และนักรัฐศาสตร์มาช่วยกำหนดนโยบายสาธารณะขึ้นมา เพื่อที่จะมีการจัดตั้งสภาที่ปรึกษาทางเศรษฐกิจของประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา จนกระทั่งสิ้นสุดสงครามโลก นักวิชาการเหล่านี้ต่างนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการทำงาน ณ สภาที่ปรึกษากลับไปพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะในงานหน้าที่ของตนเองให้เจริญก้าวหน้า ในปี ค.ศ. 1948 D. Waldo นักรัฐศาสตร์ชาวอเมริกาได้เรียกร้องให้นักรัฐศาสตร์คนอื่นๆ หันมาสนใจศึกษารัฐศาสตร์ในลักษณะที่มุ่งศึกษาพฤติกรรมต่างๆ ของรัฐบาลในการกำหนดนโยบายสาธารณะให้มากขึ้น แทนที่จะศึกษาโครงสร้างและหน้าที่ทางการเมืองและการบริหารเพียงอย่างเดียวดังที่เป็นอยู่ ต่อมาในปี ค.ศ. 1951 D. Lerner และ H.D. Lasswell ได้ร่วมกันเสนอแนะแนวทางการศึกษารัฐศาสตร์ที่จะนำความรู้ในกระบวนการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ และการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาสังคม

2. ระยะก้าวเดิน (ค.ศ. 1960- ค.ศ. 1970)

ยุคที่เน้นกระบวนการและพฤติกรรมในการกำหนดนโยบายซึ่งมี 5 ขั้นตอนคือ การวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดทางเลือกนโยบาย การตัดสินใจนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ และการประเมินผลนโยบาย ทำให้เกิดผลสะท้อนกลับมา(Feed back) ว่าได้รับผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ทำให้เกิดตัวแบบ Process & Behavioral Approach ตัวอย่างที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ สหรัฐอเมริกา มีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะอย่างจริงจังและเป็นระบบ และมุ่งแสวงหาคำความรู้เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะในลักษณะที่ต่างจากเดิม กล่าวคือ เน้นศึกษาการตัดสินใจของรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ และการนำองค์ความรู้มาใช้ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานแทนที่จะศึกษาว่ารัฐบาลขณะนั้นกำหนดนโยบายอะไร เนื้อหาของนโยบายคืออะไร แต่อย่างไรก็ตามการศึกษานโยบายสาธารณะขณะนั้นยังอยู่ในวงจำกัด

3. ระยะขยายตัว (ค.ศ. 1970-ปัจจุบัน)

ยุคของการศึกษาสาเหตุ (Cause) และผลกระทบ (Effect) ของนโยบายสาธารณะ จึงเป็นการจัดการในเชิงเหตุและผล(Cause & Effect Approach) ที่เน้นแนวการศึกษาแบบสังคมศาสตร์ประยุกต์เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปแก้ไขปัญหาสังคม การวิเคราะห์แยกแยะประเด็นปัญหาออกเป็นองค์ประกอบที่ช่วยให้คาดคะเนผลจากการแก้ไขปัญหา ได้อาศัยวิทยาการสมัยใหม่ด้านการวิจัยปฏิบัติการ (operation research)

ความหมายและความสำคัญของการวิเคราะห์นโยบาย

นโยบาย(policy) เป็นกรอบสำคัญในการบริหารและการดำเนินการ หน่วยงานไม่ว่าระดับชาติหรือระดับท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนต่างก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้นโยบายที่กำหนดขึ้น ซึ่งเมื่อนโยบายนั้นได้มีการพัฒนาเป็นแผน แผนงาน โครงการหรือกิจกรรม จะทำให้เกิดกรอบปฏิบัติในการวางแผน การตัดสินใจและการดำเนินการในด้านต่างๆ ที่จะนำไปสู่เป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งที่ตั้งไว้ (Carl J.Friedrich 1963 : 70) ทั้งนี้ได้มีการเปรียบเทียบนโยบายเสมือนเข็มทิศและหางเสือ(วิจิตร ศรีสอ้าน 2544 : 10) กล่าวคือ ทั้งเข็มทิศและหางเสือมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้ในการเดินเรือ เข็มทิศเป็นตัวบอกทิศทาง หางเสือทำให้การเดินทางไปได้ถูกทาง จึงทำให้เข็มทิศและหางเสือมีความสำคัญต่อการเดินเรือ นโยบายจึงเป็นเครื่องมือตัวหนึ่งในการควบคุม กำกับ และติดตามงานของผู้บริหาร ทำให้ผู้บริหารทราบว่าทำอะไร ทำอย่างไร และใช้จ่ายไปบ้าง ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารมั่นใจในการตัดสินใจหรือวินิจฉัยสั่งการต่อไป นอกจากนี้ นโยบายยังช่วยส่งเสริมสนับสนุนการใช้อำนาจของผู้บริหารให้เป็นไปโดยถูกต้อง มีเหตุผลและมีความยุติธรรม อันจะนำมาซึ่งความร่วมมือและขวัญกำลังใจของบุคคลในหน่วยงาน

นโยบายเป็นกิจกรรมที่กระทำโดยรัฐบาล (Ira Sharkansky 1970 : 1, Thomas R. Dye. 1984 : 1) ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดของรัฐบาล อาทิเช่น การจัดการศึกษา การจัดการสวัสดิการ การสาธารณสุข เป็นต้น นโยบายที่ดี (analysis for policy) จะต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนมากที่สุด เป็นแนวทางในการจัดสรรแบ่งปันทรัพยากรที่มีอยู่ในสังคมระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ และประชาชนอย่างเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และยึดถือคุณธรรมในการดำเนินการ (อนุสรณ์ ธรรมใจ 2548) รวมถึงต้องเปิดกว้างให้ตอบรับและตอบสนองต่อความคิดและข้อเสนอแนะต่างๆ ได้อย่างไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นจึงอาจเรียกนโยบายนี้ว่า “นโยบายของรัฐเพื่อสาธารณะ” หรือที่รู้จักกันในชื่อ “นโยบายสาธารณะ” (public policy) เพราะขอบเขตที่ศึกษานั้นกว้างขวางและมีความซับซ้อนมาก การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเหตุและผลของนโยบายสาธารณะจึงถูกเรียกว่า “การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ” (public policy analysis) ตัวอย่างนโยบายสาธารณะที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ได้แก่ นโยบายทางการศึกษา นโยบายทางหลวง นโยบายสวัสดิภาพสาธารณะ นโยบายสาธารณสุข นโยบายทรัพยากรธรรมชาติ และ นโยบายความปลอดภัยสาธารณะ เป็นต้น

การวิเคราะห์นโยบายเป็นงานที่สำคัญมาก เป็นงานของนักวิชาการที่เรียกตัวเองว่า **นักวิเคราะห์นโยบาย (policy analyst)** การดำเนินการวิเคราะห์นโยบายนั้นจะต้องใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ที่ต้องมีวิธีการ เช่น การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา การอธิบายปัญหา การตีความ การกำหนดขอบเขตของปัญหา ในนโยบายที่สำคัญ จะต้องใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือ ที่เรียกกันว่า การวิจัยนโยบาย

การวิเคราะห์นโยบายจะให้ความสำคัญและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากมาย ดังนี้

1. สามารถใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ไปใช้ในการสนับสนุนการตัดสินใจของผู้กำหนดนโยบายได้อย่างมีเหตุผล
2. การวิเคราะห์นโยบายเป็นแนวทางที่ทำให้มีการพิจารณาเงื่อนไขและปัจจัยทางด้านการเมือง นโยบายหลายนโยบายจะต้องดูเงื่อนไขความเป็นไปได้ทางการเมือง
3. การวิเคราะห์นโยบายจะช่วยให้สามารถนำเอาเทคนิคต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอนนำไปใช้ให้นโยบายประสบความสำเร็จมากที่สุด เช่น การวิเคราะห์ขั้นตอนการก่อตัวของนโยบายอาจจะเอาเทคนิคการพยากรณ์มาใช้ การคาดคะเนแนวโน้มของปัญหาหรือความต้องการของประชาชน เพื่อให้รู้ว่าในอนาคตจะเกิดปัญหาอะไร ก็จะช่วยในการริเริ่มนโยบายได้หรือในขั้นตอนของการลงมือปฏิบัติ อาจจะนำเอาเทคนิคการติดตามการควบคุมการทำงาน เช่น การใช้ Gant Chart เทคนิคเพิร์ท มาใช้ในการติดตามงาน เป็นต้น

ดังนั้นการวิเคราะห์นโยบายจึงต้องอาศัยองค์ความรู้ที่หลากหลาย หรือมีลักษณะที่เป็นสหวิทยาการ จึงจะสามารถทำความเข้าใจกับนโยบายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

ผู้ริเริ่มนโยบาย

การริเริ่มนโยบาย ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้บริหารระดับสูงเสมอไป เพราะบางครั้งผู้บริหารระดับสูงมาก ๆ อาจจะไม่สามารถริเริ่มนโยบายดีๆ หรือนโยบายที่จำเป็นได้ ทำให้การริเริ่มจึงต้องเป็นหน้าที่และโอกาสของผู้บริหารระดับรองลงไปที่มีเวลาศึกษา ทบทวนและตัดสินใจว่านโยบายใดที่ยังขาดอยู่ นโยบายใดที่ล้ำสมัยควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเสียใหม่ การริเริ่มเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นมาก และน้อยคนที่จะทำได้ แม้ว่าจะมีความรู้ มีประสบการณ์ และมีจิตใจที่อยากจะทำสิ่งใหม่ๆ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ระดับให้บริการอาจเป็นคนที่คิดริเริ่มได้ เพราะการเสนอนโยบายจะใช้หลักการง่ายๆ ที่ทำกันอยู่คือ การทบทวนว่ามีอะไรอยู่แล้ว พอเพียงหรือไม่ ความเป็นจริง ความต้องการ ปัญหาของประชาชนที่มีอยู่เป็นอย่างไร ดังนั้นนโยบายที่จะออกมาต้องมีเหตุมีผล ตามหลักการเหตุผลมิใช่เพื่อประโยชน์ของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือเพื่อให้เหมือนกับประเทศเพื่อนบ้านเท่านั้น

ทฤษฎีของการวิเคราะห์นโยบาย

วงจรของนโยบายประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน(ศุภชัย ยาวะประภาส 2538 : 33-35) คือ

1. **ขั้นการกำหนดนโยบาย(policy formulation)** ประกอบด้วยการระบุประเด็นปัญหา การเสนอทางเลือก การวิเคราะห์ทางเลือก การตัดสินใจทางเลือก และการประกาศใช้นโยบาย ซึ่งในขั้นตอนนี้การวิเคราะห์นโยบายไม่ควรเลือกปัญหาหรือประเด็นที่สนใจเพื่อจัดทำนโยบายจากสื่อสิ่งพิมพ์ หรือข้อมูลที่ได้จากการบอกเล่าเท่านั้น แต่ควรที่จะต้องลงไปสัมผัส คลุกคลีกับปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ทราบปัญหาได้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และสามารถตัดสินใจได้ถูกต้อง เพื่อที่จะนำเสนอให้ผู้บริหารได้รับทราบและประกาศใช้เป็นนโยบายสาธารณะที่จะแก้ปัญหาได้ตรงที่สุด

2. **ขั้นการนำนโยบายไปปฏิบัติ(policy implementation)** เป็นกระบวนการจัดการในทางปฏิบัติที่จะทำให้นโยบายใดๆ บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เริ่มต้นจากการแปลงข้อความนโยบายให้เป็นรูปธรรมต่อการปฏิบัติการ การเตรียมการ การวางแผน การจัดเตรียมทรัพยากร ซึ่งรวมทั้งทรัพยากร คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ การจัดการองค์กร เพื่อรองรับการปฏิบัติตามนโยบาย

ในทฤษฎีของมาร์ติน เริน (Martin Rein) ได้กล่าวว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติภายใต้ระบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยไม่อาจหลีกเลี่ยงเงื่อนไขทางการเมืองได้ จึงทำให้มักมีกลุ่มผลประโยชน์เข้าไปแทรกแซง ทำให้เจตจำนงและการปฏิบัติที่กำหนดไว้ในขั้นการกำหนดนโยบายต้องเบี่ยงเบนหรือบิดเบี้ยวไปจากข้อตกลงหรือที่ให้ไว้กับประชาชน นอกจากนี้การ

น่านโยบายไปปฏิบัติยังมีปัญหาที่ยุ่งยาก คือ ยังไม่มีทฤษฎีหรือหลักการที่รัดกุมและชัดเจนเพียงพอ ทำให้นักปฏิบัติขาดหลักการที่ถูกต้องชัดเจน ทำให้ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ เช่น การอธิบายเหตุผลว่ากิจกรรมลักษณะใดควรที่จะปฏิบัติหรือไม่ควรปฏิบัติอย่างไร นอกจากนี้ผู้ที่รับผิดชอบนำนโยบายไปปฏิบัติ(implementers) จะต้องใช้ความสามารถในเชิงการเจรจาต่อรองในทุกๆ ขั้นตอน การปฏิบัติและจะต้องยอมรับว่าการมีส่วนร่วมและความขัดแย้งในกลุ่มผลประโยชน์ในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

3. **ขั้นการประเมินผลนโยบาย (policy evaluation)** ซึ่งรวมถึงการควบคุม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการดำเนินงานตามนโยบาย ซึ่งอาจนำไปสู่การยกเลิกหรือปรับปรุง แนวทางการดำเนินงานและผลจากการประเมินนี้จะนำไปเป็นข้อมูลย้อนกลับ(policy feedback analysis) ไปสู่ขั้นตอนของการกำหนดนโยบายด้วย ทั้งนี้การประเมินผลที่ได้คุณภาพและให้คุณค่า สำหรับนโยบายสาธารณะที่ดีควรที่จะเน้นใน 3 มิติต่อไปนี้ (วรเดช จันทรศร และไพโรจน์ ภัทรนรากุล, 2542 : 4)

มิติที่หนึ่ง การมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย (citizen and all concerned-group participation) ในการให้ข้อมูล การประเมินโดยตรงและการตัดสินใจเพื่อให้การประเมินมีลักษณะเปิดกว้าง โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลข้อเท็จจริง

มิติที่สอง ลักษณะความเป็นวิชาชีพนิยม (professionalism) เป็นสากล มีวิชาการและจรรยาบรรณรองรับ มีความถูกต้องเชื่อถือได้ และเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจนโยบาย การแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานภาครัฐ มุ่งหวังว่าผลจากการดำเนินงานจะสามารถอำนวยความสะดวกต่อประชาชนผู้รับบริการได้อย่างแท้จริง

มิติที่สาม เกณฑ์ มาตรฐานและตัวชี้วัด(criteria and indicators) เพื่อการประเมินผลเป็นที่ยอมรับ จะมีการสร้างตัวชี้วัดเพื่อบ่งบอกถึงความสำเร็จและผลกระทบของการดำเนินงานและสามารถนำไปวัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความแตกต่างระหว่างนักวิจัยกับนักวิเคราะห์นโยบาย

นักวิจัยจะมีบทบาทในกระบวนการดำเนินการวิจัย สร้างสรรค์งานวิจัย เพื่อที่จะตอบคำถามสิ่งที่ต้องการค้นหาคำตอบ หรือแก้ไขปัญหาใดๆ ให้กับกลุ่มสังคมหรือองค์กรได้ งานวิจัยที่มีคุณภาพจะถูกนำมาเผยแพร่ ใช้ประโยชน์ หรือมีการสานต่อจนถึงกำหนดออกมาเป็นนโยบายให้กับสังคมหรือองค์กรนั้นๆ ต่อไป จึงนับว่างานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งที่ใช้ในการตัดสินใจหรือตอบคำถามในประเด็นที่สนใจอยู่ ในส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษายังเป็นการทำนายอนาคตหรือเป็นการทบทวนการศึกษาที่ได้ดำเนินการมาด้วย ทั้งนี้ นักวิจัยไม่มกรอบในการทำวิจัยเพื่อตอบสนองผู้ใดและส่วนใหญ่จะนักวิจัยจะทำวิจัยในเรื่องที่ตนเองสนใจ ต้องการศึกษาค้นคว้า ไม่

กระทบต่อหน้าที่การงาน หรือตำแหน่งในหน้าที่ของตนเอง ซึ่งงานวิจัยที่ดำเนินการสำเร็จและได้รับการเผยแพร่อาจเป็นหนทางให้ตำแหน่ง หน้าที่การงานของนักวิจัยได้รับการปรับเปลี่ยนให้สูงขึ้นได้

นักวิเคราะห์นโยบายจำเป็นต้องเตรียมการให้ตนเองมีความพร้อม เพราะว่าการวิเคราะห์นโยบายเป็นกิจกรรมที่จะต้องอาศัยความรู้ทั้งด้านศาสตร์และศิลป์อย่างกว้างขวาง เนื่องจากนโยบายสาธารณะเป็นเรื่องที่ผู้ตัดสินใจนโยบายจะต้องเลือกตัดสินใจในนโยบายที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และผลลัพธ์จากการนำนโยบายไปปฏิบัติจะส่งผลกระทบต่อสถานภาพและความมั่นคงทางการเมืองของผู้ตัดสินใจทั้งทางตรงและทางอ้อม หากตัดสินใจผิดพลาดอาจส่งผลให้อุณหภูมิทางการเมืองของผู้ตัดสินใจนโยบายสะดุดลงทันที ด้วยเหตุผลนี้จึงกล่าวได้ว่านักวิเคราะห์นโยบายมีบทบาทอย่างสำคัญในการนำเสนอทางเลือกนโยบายที่เหมาะสมให้แก่ผู้ตัดสินใจนโยบายเพื่อให้ผู้ตัดสินใจนโยบายสามารถเลือกทางเลือกนโยบายที่จะนำไปสู่การปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับของประชาชนอย่างกว้างขวาง ซึ่งหมายถึงความมั่นคงทางการเมืองของผู้ตัดสินใจนโยบายโดยตรง ดังนั้นนักวิเคราะห์นโยบายจึงต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญดังต่อไปนี้

ประการแรก นักวิเคราะห์นโยบายจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการรวบรวม การจัดการและการสื่อสารข้อมูลภายใต้สถานการณ์ที่มีข้อกำหนดเรื่องเวลา และข้อจำกัดในการเข้าถึงประชาชนที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องสามารถพัฒนากลยุทธ์ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของปัญหา นโยบายอย่างรวดเร็ว และการกำหนดแนวทางแก้ไขที่เป็นไปได้ นักวิเคราะห์นโยบายจะต้องสามารถจำแนกต้นทุนและผลประโยชน์ของทางเลือกในการแก้ปัญหาและสื่อข้อความการประเมินผลเหล่านี้ไปสู่ผู้เกี่ยวข้องอย่างน้อยที่สุดก็ในเชิงคุณภาพ(qualitatively)

ประการที่สอง นักวิเคราะห์นโยบายต้องการทัศนภาพในการรับรู้เกี่ยวกับบริบทของปัญหาของสังคม เช่น เมื่อใดรัฐบาลจะมีความชอบธรรมในการเข้าแทรกแซงกิจกรรมของเอกชน เป็นต้น คำตอบดังกล่าวขึ้นอยู่กับแนวความคิดในเรื่องความล้มเหลวของกลไกตลาด(market failure) ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่การแสวงหาผลประโยชน์ของภาคเอกชนมิได้นำไปสู่การใช้ทรัพยากรของสังคมอย่างมีประสิทธิภาพหรือมิได้มีการกระจายสินค้าแก่สังคมอย่างเป็นธรรม อย่างไรก็ตามการแทรกแซงอย่างเหมาะสมของรัฐบาลจะต้องคำนึงเงื่อนไขความจำเป็นของความล้มเหลวของกลไกตลาดที่ส่งผลกระทบต่อการกระจายทรัพยากรทางเศรษฐกิจและการเมืองที่ไม่เป็นธรรมเท่านั้น และการแทรกแซงของรัฐบาลจะต้องไม่ก่อให้เกิดต้นทุนต่อสังคมมากกว่าผลประโยชน์ที่ประชาชนจะพึงได้รับ

ประการที่สาม นักวิเคราะห์นโยบายต้องการทักษะทางเทคนิค(technical skills) เพื่อช่วยให้การดำเนินงานและการประเมินผลทางเลือกนโยบายมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น การกระทำ

ดังกล่าวต้องอาศัยความรู้และทักษะเกี่ยวกับวิชาเศรษฐศาสตร์และสถิติเป็นพื้นฐานสำคัญ ทั้งนี้เพราะว่า

1. เทคนิคเกี่ยวกับความรู้ดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ปัญหา นโยบายได้โดยตรง
2. นักวิจัยนโยบายจะต้องมีความสามารถในการศึกษาผลงานที่อาศัยความรู้ดังกล่าวในการวิจัย
3. นักวิเคราะห์ฝ่ายตรงข้ามอาจใช้เทคนิคดังกล่าวในการวิเคราะห์หรือบิดเบือน ดังนั้นนักวิเคราะห์นโยบายจึงจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการปกป้องผลงานของตนเองและสามารถระบุจุดแข็งและข้อจำกัดของเทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้อย่างชัดเจน

ประการที่สี่ นักวิเคราะห์นโยบายจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองและพฤติกรรมองค์กร เพื่อประโยชน์ในการทำงานหรือในบางกรณีเพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อการให้ความเห็นชอบนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้การเข้าใจทัศนคติของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องกันข้ามก็จะช่วยให้นักวิเคราะห์นโยบายสามารถที่จะโต้ตอบและใช้หลักฐานประกอบการยืนยันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ประการสุดท้าย นักวิเคราะห์นโยบายจะต้องมีกรอบของจริยธรรม(ethical framework) ในการทำงานของตนอย่างชัดเจนในการปฏิสัมพันธ์กับผู้เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์นโยบาย นักวิเคราะห์นโยบายอาจเผชิญกับทางเลือกสองแพร่งที่จะต้องตัดสินใจเมื่อผลประโยชน์และความพึงพอใจส่วนตนของผู้เกี่ยวข้องกันนโยบายตรงกันข้ามกับทัศนภาพของตนเกี่ยวกับประโยชน์ของสาธารณชน

4 ปัญหาที่นักวิเคราะห์นโยบายพบ

นักวิเคราะห์นโยบาย อาจจะเป็นเจ้าหน้าที่วิเคราะห์แผนและนโยบาย ซึ่งในการวิเคราะห์นโยบายที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์นั้น จะต้องมียอดความรู้ มีเทคนิคในการวิเคราะห์ แต่ในการนำเอาความรู้มาใช้วิเคราะห์นั้นจะต้องอาศัยศิลปะที่นักวิเคราะห์แต่ละคนจะมีไม่เหมือนกัน ซึ่งการวิเคราะห์จะสะท้อนทักษะของนักวิเคราะห์แต่ละคนว่ามีความสามารถในการวิเคราะห์นโยบายได้ลึกซึ้งเพียงใด ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถที่สร้างความคิดรวบยอดจากวิชาการที่ศึกษามาของแต่ละคน แต่สิ่งที่นักวิเคราะห์นโยบายเกือบทุกคนจะพบในการทำงานคนเดียวและคล้ายๆ กัน มีอยู่ 4 ประเด็น ที่เกี่ยวกับ

- ทางด้านสถิติ นักวิเคราะห์นโยบายมักถูกรอบำทางความคิดที่เกี่ยวกับตัวเลขทางสถิติค่อนข้างมาก จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้การวิเคราะห์และการตัดสินใจผิดพลาด ทำให้เกิดช่อง

โหว่ อาทิเช่น มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียต้องการให้รัฐบาลสนับสนุนเงินทุนให้กับมหาวิทยาลัย จึงทำให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยให้นักวิเคราะห์นโยบายหรือนักวิจัยของมหาวิทยาลัยสร้างงานวิจัยขึ้นมาเพื่อโน้มน้าวให้รัฐบาลสนับสนุน เพื่อที่จะได้เงินทุน ดังนั้นเป้าหมายที่สำคัญของนักวิเคราะห์นโยบายต้องการคือเงินทุน ให้แก่มหาวิทยาลัย

- รายงาน/คำแนะนำของนักวิเคราะห์นโยบายจะออกมาตามแนวของส่วนตัว ไม่เที่ยงตรง แต่ก็ยังครอบคลุมปัญหาได้ ซึ่งในบางครั้งนักวิเคราะห์นโยบายเป็นผู้บริหารหรือมีตำแหน่งที่สำคัญในองค์กรด้วยจึงทำให้เกิดข้อจำกัดในงานวิจัยนโยบายนั้น
- ความต้องการของผู้ใช้นโยบาย จากการที่นโยบายที่เกิดขึ้นมาขึ้นนั้นเพื่อต้องการให้ผู้ใช้นโยบายได้รับประโยชน์มากที่สุด ดังนั้นการทำงานของนักวิเคราะห์นโยบายจึงขึ้นกับความต้องการของผู้ใช้นโยบาย จึงทำให้เกิดข้อจำกัดหรือขอบเขตที่กำหนดไว้ อาจทำให้นักวิเคราะห์นโยบายมีความขัดแย้งเกิดขึ้นจนถึงมีความเครียดในการดำเนินการได้
- ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักวิเคราะห์นโยบาย อาจเป็นผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ปรึกษา นักการเมือง อาจารย์ที่ให้คำปรึกษา หรือผู้ที่มีความรู้ที่อยู่รอบข้าง ใกล้ชิดกับนักวิเคราะห์นโยบายที่คอยสนับสนุนนโยบาย ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย ซึ่งกลุ่มคนดังกล่าวจะมีอิทธิพลอย่างมากในการวิเคราะห์นโยบายที่อาจทำให้เกิดความผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงได้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวิเคราะห์นโยบาย

- ประชาชนทั่วไปที่เสียภาษีเพื่อให้เงินนโยบายนั้นมีอยู่ได้ ซึ่งในการกำหนดนโยบายสาธารณะ ประชาชนทั่วไปมักจะไม่ได้ให้ความสนใจ หรือไม่ได้ให้ความสำคัญให้เข้ามามีส่วนร่วมในขณะที่การดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาของประชาชนได้ส่งผลให้มีการนำแนวความคิดใหม่ๆ และทิศทางใหม่ๆ เข้าสู่กระบวนการกำหนดนโยบาย เช่น นโยบายควบคุมยาฆ่าแมลง นโยบายความปลอดภัยในการขับขี่รถยนต์ นโยบายสิทธิมนุษยชน เป็นต้น
- สถาบัน เป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนทั้งด้านบุคลากร ทางด้านวิชาการ และทรัพยากรให้เกิดเป็นนโยบายสาธารณะ โดยเฉพาะสถาบันทางการศึกษาที่มีนักวิชาการ นักการศึกษา นักวิจัยที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่จะคอยชี้แนะแนวทางของการกำหนดนโยบายให้ไปสู่ทิศทางที่เหมาะสม และถูกต้อง ตลอดจนอาจเป็นผู้ที่ทราบถึงปัญหาดี เพราะนักวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นบุคลากรภายในสถาบัน เมื่อมีการเผยแพร่งานวิจัยออกไป บางส่วนอาจกำหนดให้เป็นนโยบายสาธารณะซึ่งนักวิจัยอาจได้ทำงานอย่างต่อเนื่องในตำแหน่งของนักวิเคราะห์นโยบายต่อไปอีกด้วย
- ชนชั้นผู้นำ เป็นคนมีอำนาจตัดสินใจ ผู้ตัดสินใจ กำหนดนโยบายต่างๆ (policy decision maker) เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้บริหารระดับสูง เช่น ปลัดกระทรวง อธิบดี

- กลุ่มเป้าหมายที่ได้หรือเสียประโยชน์จากนโยบาย(Stakeholder) หรือกลุ่มผลประโยชน์(interest group) เป็นกลุ่มคนที่มีแนวความคิด พื้นฐานชีวิต ฐานะสังคมที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน หรือมีอาชีพเดียวกัน เช่น สหภาพแรงงาน สมาคมทนายความ เป็นต้น กลุ่มผลประโยชน์จะกลายเป็นกลุ่มที่กดดันหรือกลุ่มมีอิทธิพล(pressure group)เมื่อมีการเรียกร้องผลประโยชน์ของกลุ่มจากสถาบันทางการเมือง หรือเมื่อเรียกร้องให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจเพื่อผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของส่วนรวม ทั้งนี้กลุ่มเหล่านี้มีผลประโยชน์เฉพาะด้านของกลุ่มตนเองซึ่งส่วนมากมักจะขัดแย้งกัน ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือนักวิเคราะห์นโยบาย ต้องตัดสินใจเพื่อประโยชน์ของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือประนีประนอมผลประโยชน์ที่ขัดแย้งกันนั้น กลุ่มที่มีการจัดองค์กรดี และสมาชิกกระตือรือร้นในการผลักดันผลประโยชน์ของกลุ่มก็จะเป็นกลุ่มที่สามารถมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้กำหนดนโยบายมากกว่ากลุ่มอื่นๆ เมื่อใดที่กลุ่มผลประโยชน์ใช้อิทธิพลต่อผู้มีอำนาจเพื่อชี้แนะให้ทำการตัดสินใจในทางที่สอดคล้องต่อผลประโยชน์ของตน กลุ่มผลประโยชน์ก็จะกลายเป็นกลุ่มอิทธิพลทันที(มยุรี อนุমানราชชน 2549 : 43)

- กระบวนการของระบบราชการ (bureaucratic process) ในที่นี้หมายถึงข้าราชการ/ ผู้ปฏิบัติงานที่จัดทำนโยบาย(policy maker) หรือเจ้าหน้าที่นโยบาย (policy technician) ที่จะต้องนำนโยบายไปปฏิบัติ จะต้องมีความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงาน และเป้าหมาย/วัตถุประสงค์อย่างถูกต้อง ชัดเจนและสอดคล้องตรงกัน ซึ่งจะส่งผลให้นโยบายนั้นบรรลุเกิดสัมฤทธิ์ผลตามที่ต้องการได้

- การเมือง(politic) ในรูปแบบของพรรคการเมือง ซึ่งเป็นองค์กรถาวรที่รวบรวมประชาชนให้เข้ามาเป็นสมาชิกพรรคโดยความสมัครใจจากชุมชนระดับท้องถิ่นจนถึงระดับชาติ ซึ่งโดยทั่วไปพรรคการเมืองมีบทบาทในการกำหนดนโยบายสาธารณะในขอบเขตที่กว้างขวางกว่ากลุ่มผลประโยชน์ หรือที่เรียกว่าเป็นนายหน้า(broker) มากกว่าที่จะเป็นผู้สนับสนุนผลประโยชน์เพื่อนำไปกำหนดนโยบายสาธารณะ

- ผู้ต้องปฏิบัติตามนโยบาย (policy implimentator) ได้แก่ นักบริหารผู้ให้บริการที่ต้องยึดนโยบายเป็นแนวทางในการทำงาน

- นักวิชาการ/สื่อมวลชน ซึ่งต้องเป็นผู้ให้ข้อมูลและเผยแพร่ข่าวสาร ตลอดจนปัญหาให้สาธารณะชนได้รับทราบถึงความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้น

การนำนโยบายสาธารณะไปใช้ประโยชน์

ตัวอย่างเช่น 1. วิทยานิพนธ์”นโยบายสาธารณะ” ปีการศึกษา 2548

นายพินิจ อุดมสมบูรณ์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1. การศึกษาวิเคราะห์นโยบายประชานิยม : กรณีศึกษาโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นการศึกษาที่รัฐบาลได้นำเสนอต่อประชาชนและดำเนินการจนประชานิยมมีความพึงพอใจ และสามารถชนะการเลือกตั้งในระยะเวลาที่ผ่านมา จนเรียกได้ว่า เป็นนโยบายประชานิยม โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้น และใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประมวลและวิเคราะห์ระบบการดำเนินงาน ขั้นตอนการดำเนินงาน ผลการดำเนินงานและผลกระทบที่เกิดขึ้นและนำผลที่วิเคราะห์มาประมวลร่วมกับการศึกษาเชิงลึกในชุมชนสันติสุข ซึ่งเป็นชุมชนหนึ่งที่ได้รับการสนับสนุน 1,000,000 บาท

2. นโยบายผลิตภัณฑ์นม

นางสาว Sallie James นักวิเคราะห์นโยบาย ของ Center for Trade Policy Studies ได้เสนอบทวิเคราะห์ เรื่อง “Milking the Customers: The High Cost of U.S. Dairy Policies” ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมถึงโครงการด้านผลิตภัณฑ์นมของสหรัฐฯ ซึ่งรัฐบาลกลางและรัฐบาลมลรัฐมีมาตรการให้เงินอุดหนุนการผลิตนมและควบคุมราคาน้ำนม โดยระบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีมูลค่าการอุดหนุนปีละกว่า 4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระด้านราคาแก่ผู้บริโภคและอุตสาหกรรมที่ใช้ผลิตภัณฑ์นมเป็นวัตถุดิบ

บทวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า นโยบายการกำหนดให้ผลิตภัณฑ์นมมีราคาสูง เป็นการส่งเสริมให้เกิดการผลิตเกินความต้องการ อีกทั้งเป็นการให้โทษต่อเกษตรกรที่มีประสิทธิภาพเนื่องจากทำให้เกิดเกษตรกรรายย่อยขึ้นมาแข่งขันจำนวนมาก และการที่รัฐบาลสหรัฐฯ คงไว้ซึ่งอัตราภาษีนำเข้าผลิตภัณฑ์นมที่สูงมาก เพื่อที่จะรักษาให้ราคาผลิตภัณฑ์นมในประเทศสูงกว่าราคาในตลาดโลกนั้น เป็นการเชื้อเชิญให้ถูกโจมตีและตอบโต้จากประเทศคู่ค้า และโครงการอุดหนุนการเกษตรดังกล่าวยังบิดเบือนนโยบายสหรัฐฯ ที่อ้างการสนับสนุนการค้าเสรี

ดังนั้น จึงมีข้อเสนอทางนโยบายให้สหรัฐฯ ปล่อยให้การผลิตผลิตภัณฑ์นมเป็นไปตามกลไกตลาด โดยเฉพาะในโอกาสที่รัฐสภาจะร่างกฎหมายการเกษตรของสหรัฐฯ (farm bill) ใหม่ และราคาผลิตภัณฑ์นมในโลกยังตรึงตัวสูง จึงเป็นเวลาที่เหมาะสมต่อการปฏิรูปนโยบายอุดหนุนผลิตภัณฑ์นม โดยที่เกิดผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ผลิตผลิตภัณฑ์นมน้อยที่สุด

*****

* Cato Institute เป็นสถาบันวิชาการอิสระที่ไม่มุ่งหวังผลกำไร ทำงานวิจัยด้านนโยบายสาธารณะของสหรัฐฯ ที่มีแนวคิดเสรีนิยม (libertarian) โดยมี Center for Trade Policy Studies ที่ออกงานวิจัย

ด้านนโยบายการค้าของสหรัฐฯ โดยมุ่งขยายความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของการค้าเสรีแก่
สาธารณชนอเมริกัน

สรุป

นโยบายเป็นกิจกรรมที่กำหนดขึ้นมาจากผู้นำขององค์กรใดๆ แต่นโยบายสาธารณะจะ
กำหนดโดยรัฐบาล ตัวอย่างเช่น นโยบายการศึกษา นโยบายสาธารณสุข 30 บาท รักษาทุกโรค
ซึ่งการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ ถือว่าเป็นภารกิจของรัฐบาลอย่างหนึ่งที่จะ ทำให้สังคมมี
ความก้าวหน้าในด้านต่างๆ พร้อมทั้งสร้างความสงบสุขให้แก่ประชาชน แต่การที่จะบรรลุ
เป้าหมายได้นั้นรัฐบาลต้องมีความเข้าใจในปัญหาของสาธารณะชนก่อนว่ามีปัญหาอะไร ซึ่งปัญหา
ที่เราพบ เช่น ปัญหาความยากจน ปัญหาการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ปัญหาสาธารณสุข เป็นต้น
นับว่าเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นได้เสมอด้วยเหตุผลหลายประการ ที่มีความสัมพันธ์อย่างมีเหตุและ
ผลต่อกันจากการดำเนินของนโยบายและปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น จึงทำให้เกิดนักวิเคราะห์นโยบายที่เป็น
ผู้ปฏิบัติ ดำเนินการในส่วนงานวิจัย และวิเคราะห์ผล แต่นักวิเคราะห์นโยบายก็ไม่มีความเป็นอิสระ
ในงานเท่าที่ควร เพราะต้องอยู่ในกรอบหรือแนวคิดของผู้บริหาร นักวิชาการ นักการเมือง ที่อยู่
รอบข้าง จึงอาจทำให้งานวิจัยนั้นมีความคลาดเคลื่อน และเบี่ยงเบนจากความจริงที่ต้องการได้

บรรณานุกรม

วิจิตร ศรีสอ้าน เอกสารประกอบการบรรยาย : การประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับประเทศไทย :

ประสบการณ์และแนวคิด. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2544.

มยุรี อนุมานราชชน. นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ : ชรรคมลการพิมพ์, 2549

สมบัติ ชำรงชัยวงศ์. นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์ และกระบวนการ.

พิมพ์ครั้งที่ 10, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เสมาธรรม, 2546.

ศุภชัย ยาวะประภาส. นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

อนุสรณ์ ธรรมใจ : กรุงเทพฯธุรกิจ วันศุกร์ที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2548

Carl J. Friedrich, *Man and His Government: An Empirical Theory of Politics* , New York:

McGraw-Hill, 1963.

www.obec.go.th

www.khlong-utaphao.com/

<http://www.uswatch.in.th>

บทบาทที่สำคัญของ **policy intellectual** จะเป็นผู้ไต่ตรองและพิจารณางานวิจัยอย่างอิสระว่ามีคุณค่าหรือควรที่จะได้รับการยกย่อง

นักวิเคราะห์นโยบายกับกลุ่มผู้ได้รับ/เสียผลประโยชน์(**interest groups**)

โครงสร้างของรัฐบาลของสหรัฐอเมริกาทั้งที่รัฐวอชิงตันหรืออาคารรัฐสภาของสหรัฐอเมริกาอยู่ในช่วงระหว่างการปรับเปลี่ยนและมีการตอบรับจากสิ่งเร้ารื้อรังกว้างขึ้น โดยมีกลุ่มผู้ได้รับ/เสียประโยชน์มาเป็นผู้ดำเนินการแทนที่จะเป็นกลุ่มผู้บริหารเดิมๆ อาทิ นโยบายทางด้านการศึกษา ซึ่งสามารถเข้าถึงได้กับกลุ่มผู้ได้รับ/เสียประโยชน์ เพราะเป็นนโยบายสาธารณะ

ในทุกๆ พลังขับเคลื่อนและกิจกรรมที่ดำเนินการจะเป็นการป่าวประกาศ เป็นการเผยแพร่ บอกถึงความต้องการ จะส่งผลกระทบต่อการศึกษา สมาชิกของสภานิติบัญญัติ ผู้มีอำนาจทางการเมือง และ/หรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะได้รับแรงกดดัน

ผลสรุป: นักวิจัย (Research) และนักวิจัยในสถานการณ์เมือง (Rhetoric of Politics)

โดยปกติแล้วผู้ทำวิจัยมักจะเน้นในส่วนของงานวิจัยที่ทำอยู่ว่าได้คำตอบที่ถูกต้องและสร้างชื่อเสียงให้กับสถาบันที่ผู้วิจัยได้ทำงานอยู่ ผู้วิจัยบางส่วนจะให้ความสนใจว่างานวิจัยที่ทำอยู่มีผลกระทบใดๆ ในส่วนของนโยบาย การตัดสินใจ ขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง กระบวนการเข้าสู่ขั้นตอนการตัดสินใจและผลกระทบต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจข้างต้น

สิ่งที่เกิดขึ้นอาจจะมีประโยชน์และไม่ได้มีผลเสียต่อตัวงานวิจัยที่ทำ ในการที่จะมีผลกระทบต่อการวิจัยในด้านนโยบายซึ่งมีคุณค่าที่ไม่ขึ้นกับความจริงที่ปรากฏหรือคุณภาพหรือผลกระทบของงานวิจัยก่อนนโยบาย ทั้งนี้เนื่องจากการวิจัยด้านสังคมนับเป็นหัวข้อหนึ่งที่จะมีการวิจารณ์ทางการเมืองที่มีอยู่อย่างต่อเนื่องในสังคมประชาธิปไตย เป็นการหลักการที่มีเสรีภาพทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย การโต้แย้งในทางการเมืองมีเพิ่มมากขึ้นในรูปแบบของภาษาที่ใช้ในการวิจัยและวิเคราะห์ แนวคิดเช่น “ต้นทุน-ผลตอบแทน” และ “การต่อรองแลกเปลี่ยน” จะเป็นส่วนหนึ่งในภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันของนักการเมืองและข้าราชการที่ทำงานในภาครัฐ นอกจากนี้แล้วการวิจัยทางสังคมและการเมืองในระบบประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่แยกกันแทบไม่ออก สิ่งหนึ่งที่คล้ายกับการเมืองในระบบประชาธิปไตยคือ การวิจัยทางด้านสังคมเป็นกระบวนการไม่ใช่การผลักดันหรือการพิสูจน์แต่เป็นการชักจูงให้คล้อยตาม นอกเหนือจากนี้เป็นรูปแบบของการชักจูงที่ใช้เหตุผลและหลักฐานมากกว่าที่จะใช้หลักการอื่นๆ ที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้โดยวิธีการของวิทยาศาสตร์หรือขึ้นกับประเพณีหรือความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคลหรือขึ้นอยู่กับผู้มีอำนาจทางกฎหมาย จุดเด่นของการค้นพบจากงานวิจัยเป็นสิ่งที่ไม่ได้ขึ้นกับการถูกการครอบงำจากผู้มีอำนาจอื่นๆ ปลอดภัยจากการขึ้นนำทางการเมืองซึ่งขึ้นกับการแสวงหาผลประโยชน์อันเนื่องมาจากข้อมูลที่แตกต่างกันของ...